

DE ORIGIN E
S. MARIAE DE AVXILIIS

Purissimè, & immaculatè conceptæ
VERA, ET ANTIQVA EFFIGIES,

Quæ summa deuotione colitur in Ecclesia
SS. DEMETRII, ET BONIFACII CONGREG. SOMASCHAE.

Discursus Theologicus
AVGVSTINI DE ANGELIS.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VINCENZO MANUELE

*Vera, et antiqua effigies sanctæ Mariæ
late Conceptæ in Ecclesia SS. De
Somaschæ*

*de Auxiliis Purissimè, et Immacu-
læ, et Bonifacii Congregationis
Reguli*

*M. Domini Viro Pio Hieronijmo Clauaro
Statu Melfhiensis Gubernatori dicata*

NEAP. Apud Hæredes Roberti Molli 1659.
Superiorum permissu,

DE GRADU
SILIVIA DEI AVILLIS

AVIA ET AVIA
SILIVIA DEI AVILLIS
SILIVIA DEI AVILLIS
SILIVIA DEI AVILLIS
SILIVIA DEI AVILLIS

AVIA ET AVIA
SILIVIA DEI AVILLIS
SILIVIA DEI AVILLIS
SILIVIA DEI AVILLIS
SILIVIA DEI AVILLIS

ILLVSTRISSIMO DOMINO

HIERONYMO CLAVARO

Patritio Ianuensi Viro Pio, & Forti

STATVS MELPHIENSIS GVBERNATORI,

AVGVSTINVS DE ANGELIS

CONGREGATIONIS SOMASCHAE SALVTEM.

Eritò in tuas conuolat manus libellus iste meus de Origine S. Mariæ de Auxiliis purissimè, & immaculatè Conceptæ; noui enim nihil Tibi posse in hac vita iucundiùs accidere, quàm de Sanctitate, & Puritate Marianæ Conceptionis Viros doctissimos disserentes audire, vnâq; cum ip-
fis

si s longissimos ea de re miscere sermones,
in quibus vel noctes quieti subtractas insu-
meres, nisi te aliò negotia grauiora distrahe-
rent, abriperent; imò quia in Ecclesia nostræ
Congregationis Sanctorum Demetrii, &
Bonifacii ea Pietas ergà Virginem Matrem
promota est, crescitq; in dies, iure tibi pror-
sus omni debetur in paruum magnæ tuę er-
gà nostram Congregationem beneficentię
authoramentum. Nolo te maioribus impli-
catum curis, pluribus interturbare. Lege,
& vale.

DISCVRSVS

THEOLOGICVS.

Rexcos olim Monaches Ordinis, & Instituti S. Basilij Magni Casariensis Episcopi veram hanc, & antiquam Effigiem S. Mariæ de Auxilijs ex Oriente in nostram Ecclesiã intulisse, fama vulgavit. Eamque fidem adstruunt circumducta, quæ leguntur verba, **NEMO EST, QUI LIBERETVR A MALIS, NI-**

SI PERTE, O PURISSIMA VIRGO. Hæc enim attentissimè mihi legenti Mariale S. Germani Patriarchæ Constantinopolitani Encomio in Zonam B. Mariæ Virginis, occurrerunt.

2. Verùm quia olim Ferdinandus V. cognomento Catholicus, Castellæ, Aragonum, &c. ac huius Regni Pientissimus Rex Virginem Purissimam, seu Puritatis, Virginem sanctæ, & immaculatè conceptam piè appellare consueverat, ut patet ex quadam eius epistola, quam refert Armamentarium Seraphicum in Regestro fol. 713. haud dubium mihi est, Antiquam hanc Effigiem in honorem Immaculatæ Conceptionis veneratos olim fuisse Græcæ Ecclesiæ Patres, &

Aug. de Angelis.

A

D97

Doctores; quorum præclarissimis sententijs, cū Latinorum etiam Patrum celebriores quædam accesserint, congruum numerum Sanctorum Patrum impleui, adscribentium summam post Deum Puritatem Sanctæ, & Diuinæ Dei Genitricis; ratus me Deo, Beatissimę Virgini, Pij omnibus rom fæ; Aurum pergratissimam.

3. Ut ergo cōsuetæ breuitate in materia cæteroqui amplissima propositum Thema perstringam, video mihi necessariò sequendam esse methodum, quam olim S. Augustinus in alia materia disputaturus seruauit; habet enim lib. 1. contra Iulianum cap. 1. *Quidem omnium de hac re Sanctos, nec omnes eorum, quos commemorabo, me congregaturum esse pollicor, quia nimis longum est, & necesse esse non arbitror, sed ponam pauca paucorum, quibus nostri Contradictores cogantur cedere.* & lib. 2. de Prædest. Sanctorum cap. 19. *Puto est, quid de hac re sententias tractatorum requirunt Sanctos, & in Fide, & Doctrina Christiana laudabiliter diffamatos viros Cyprianum, & Ambrosium, quorum tam clara testimonia possumus, sufficere.* & infrà; *Sed his duobus, qui sufficere debuerant, Sanctum Gregorium addamus & Tertium.*

4. Quamuis ergo in xtrā seruatam à D. Augustino methodum, tres vel paulò plures mihi sufficerent ad euincendam Sanctitatem Immaculatę Conceptionis Marianę, præsertim cū teste Domino in Euangelio, in ore duorum, vel trium stet omne verbum Math. 18. Quia tamen Sanctorum Patrum constipata Pietas, & Authoritas magnum pondus addit Pix sententię, intelligo meas esse partes, congruum numerum veterum Sanctorum Patrum, & eorum Propositiones omnino Cētum asserre, quibus vel formalibus terminis clarè, & expresse, vel æquivalentibus affirmāt, Beatam Virginem immunem fuisse, & exemptam à generali humani generis ruina, & casu peccati originalis.

5. Dixi vel formalibus terminis vel æquivalentibus, quia necesse non est, hanc in terminis formalibus clarè, & expresse, Beata Virgo est concepta sine peccato originali, asserre.

6. Primò, quia neq; eius affirmatiua, & contradietoria adducitur in terminis formalib' clarè, & expresse, sed vel in terminis formalibus, vel æquivalentibus, vt videre est apud Bartholomæum de Spina in Traët. de Veritate Conceptionis, par. 6. cap. 35.

7. Secundò, quia neq; D. Augustinus probaturus ex scripturis, Paruulos contrahere peccatum originale, adducit in terminis hanc Propositionem, *Paruuli cōtrahunt peccatum originale*, sed solum affert Propositiones illi æquivalentes; *Paruuli baptizantur, Paruuli moriuntur*, ergo Paruuli contrahunt peccatum originale. Patent passim hæc, & similes Propositiones D. Augustini in libris contrà Pelagianos, & præsertim contrà Iulianum, perscriptis.

8. Tertiò, Patres Concilij Nicœni probaturi ex Scripturis contrà Arianos; Filium Dei esse consubstantiallem Patri, non adducebant in terminis formalibus istam Propositionem; *Filius est consubstantialis Patri*; sed æquivalentem; *Filius est Imago perfecta, & Splendor Patris*. Ad Heb. 1. *Qui videt me, videt & Patrem meum*. Ioan. 15. ergo Filius est consubstantialis Patri, Patet ex epist. Alexandri Episcopi Alex. ad Episcopos Catholicos.

9. Quartò, Patres Concilij Ephesini probaturi ex Scripturis, Beatam Virginem esse Matrem Dei contra Nestoriū, non afferebant istam Propositionē in terminis formalibus claris, & expressis, *Beata Virgo est Mater Dei*, sed in æquivalentibus, *Beata Virgo est Mater Christi*. Math. 1. Constat autem Christum esse Deum Ioan. 1. ergo Beata Virgo est Mater Dei. Patet ex S. Thom. 3. par. quæst. 35. ar. 4. in resp. ad primum.

10. Quintò, Patres Concilij Tridentini probaturi ex Scripturis, non sufficere Contritionem, sed necessariam esse Sacramentalem Confessionem ad dignè suscipiendam Eucharistiam, non adducebāt in terminis claris, & formalibus istam; *Sacramentalis confessio est necessariò præmittenda ad dignè sumendam Eucharistiam*. sed æquivalentem illam Apo-

Aug. de Ange lis.

A 2

sto.

Roſi 1. ad Corint. 14 Probet autem ſeipſum homo, & ſic de pane illo edat, & de calice bibat; Similitèr ergo ad probādam Immaculatam Conceptionem ex Sanctis Patribus, non eſt neceſſe iſtā in terminis formalibus, & expreſſis afferre, Beata Virgo eſt concepta ſine peccato originali; ſed ſatis erit afferre vel formales, vel æquivalentes enuntiationes.

11. Sit ergo ad rem noſtram; Prima Propoſitio. Omnes ſunt mortui in peccatis dempta Matre Dei ſiue originalibus, ſiue etiam voluntate additis. Hanc primam propoſitionem pro Immunitate B. Virginis à peccato originali, & eius exceptione à generali lege illud contrahendi docuit S. Anſelmus Archiepiſcopus Cantuarienſis ad illa verba D. Pauli 1. ad Cor. 5. *Si unus pro omnibus mortuus eſt, ergo omnes mortui ſunt.* ait ibi. *Omnes prorsus mortui ſunt in peccato nullo prorsus excepto, dempta Matre Dei ſiue originalibus, ſiue etiam voluntate additis, vel ignorando, vel ſciendo, nec faciendo, quod in ſtatum eſt.*

12. Secunda Propoſitio. Innocens fuiſti ab originalibus, & aſtualibus peccatis. Hanc habet S. Bernardus ſer. 3. ſuper Salve Regina. ubi loquens ad Virginem ait. *Turris es Libani, Libanus mons, qui dicitur dealbatio, altam præ omnibus ſignat innocentiam tuam; innocens fuiſti ab originalibus, & aſtualibus peccatis; nemo ita præter te. unde Authoritas Auguſtini; Cum de peccatis agitur, nullam de Beata Maria volamus fieri mentionem, ex eo enim maiorem credimus ei collatā virtutem ad vincendum omni ex parte peccatum, quia concipere, & parere meruit eum, qui nullum habuit omnino peccatum; ex omni, inquit, parte, hoc eſt ex parte originalis, & ex parte aſtualis peccati; ea ergo ſola excepta cæteri omnes, quid dicere poſſunt, niſi quod ait Apoſtolus Ioannes. Si dixerimus, quod peccatum non habemus, veritas in nobis non eſt.*

13. Tertia Propoſitio. In B. Virgine fuit Præſervatio ab originali labe. Hanc antiquiſſimus B. Raymundus Iordanus, cognomento Idiota, qui vixit Anno Domini 902. aſſervit in libro de Contemplatione B. Mariæ Virginis cap. 6.

ad illa verba, *Inuenisti gratiam. vbi ait: Inuenisti Virgo Maria gratiam celestem, quia fuerunt in Te ab originali labe Præseruatio, Angelica Salutatio, & Filij Dei Conceptio.*

14. Quarta Propositio. In B. Virgine fuit Sanctificatio naturalis remouens culpam originale. Hanc habet S. Bernardinus Senensis in serm. de Conceptione B. Mariæ Virginis, vbi loquens de Triplici eius Sanctificatione, ait. *Tertia fuit Sanctificatio naturalis, & hac remouet culpam originale, & confert gratiam; hac etiam remouet pronitatem ad peccandum tam venialiter, quàm mortaliter, & hac fuit in B. Virgine Matre Dei. Vbi per, Tò remouens culpam originale, non intellexit S. Bernardinus, quod prius in B. Virgine fuerit originale, & deinde naturalis sãctificatio illud remouerit; quia t. 4. ser. 49. apertè declarat, Christum, & B. Virginem non cecidisse in aliquo peccato, & idè non esse inclusos in illa regula generali, Inter natos mulierum non surrexit maior, nullus enim dicitur leuare se, seù surgere, qui non ceciderit.*

15. Quinta Propositio. In B. Virgine fuit gratia præseruatiua contrà fæditatem originalis culpæ. Hanc asseruit S. Bonauentura serm. 2. de B. Maria. *Dico igitur, quòd Domina nostra fuit gratia plena naturam præueniente, id est, gratia præseruatiua contrà fæditatem originalis culpæ, quam incurrisset ex corruptione natura, nisi speciali gratia præseruata, præuentaq. fuisset.*

16. Sexta Propositio. B. Virgo excipitur ab originali delicto. Hanc habet B. Laurentius Iustinianus libr. de Perfectionum Gradibus cap. 1. vbi ait. *Ab hoc quippè originali delicto nullus excipitur, præter illam, qua genuit Mundi Saluatorem.*

17. Septima Propositio traditur à D. Bernardo serm. 3. supracit. super Salue Regina. *Ego quoq. pia Fide opinor, in utero Matris tua ab originalibus te absolutam peccatis, nec vana est fides, nec opinio falsa. Deniq; & Auctoritates, & Rationes inueniuntur ista stipulantes; & quidem ratio sic, si alij in utero matris fuerunt sanctificati, multò magis Tu Mater Do-*

Domini: sed Hieremias, & Ioannis alter sanctificatus, alter Spiritu sancto repletus leguntur, ergo & tu Dei Genitrix Virgo, qua totam Spiritus sancti gratiam possidisti, quam alij per partes. Nil clarius, aut vberius poterat à S. Bernardo tam eximio ceteroque Doctore, & Virginis amantissimo prædicari, aut dici.

18. Octaua Propositio. B. Virginem in suæ Conceptionis primordio à peccato originali speciali gratia Spiritus sanctus præseruauit. Hanc habet S. Bonauentura loco mox supra cit. *Credendum est enim, quod nouo sanctificationis genere in eius Conceptionis primordio Spiritus sanctus eam à peccato originali, non quod insuit, sed quod insuisset, redemit, atq. singulari gratia præseruauit.*

19. Nona Propositio. B. Virginis Puritas fuit ab originali segregatio. Hanc asseruit B. Albertus Magnus de laudibus Mariæ cap. 174. en verba. *Dicimus ergo, quod hæc puritas est ab originali, non dico distantia, sed segregatio, & ad primam lucem, quantum possibile est pura creatura, Deiformis approximat.*

20. Decima Propositio. B. Virgo fuit sine Vx originalis miseræ. Hanc asseruit S. Bonauentura in Speculo B. Mariæ Lect. 2. *Considerandum est, quod B. Maria fuit immunis non solum à triplici Væ culpa actualis, sed etiam à triplici Væ miseria originalis.*

21. Propositio vndecima. B. Virgo fuit immunis ab omni originali peccato. Hanc asseruit S. Ildephonsus Archiepiscopus Toletan. lib. de Virgin. & Partur. B. Mariæ Virginis. *Sed libet eximia Pietatis honorem vobis, & Decus virtutis Beatissima Virginis prædicare, pudicitiam incorruptam, & incontaminatam, & ab omni contagione prima originis alienam.*

22. Propositio duodecima. B. Virgo fuit Concepta sine peccato originali, & non in peccato. Hæc habetur in Reuelationibus S. Brigittæ cap. 49. vbi B. Virgo introducitur ad B. Brigittam sic de se locuta. *Veritas est, quod ego concepta fui sine peccato originali, & non in peccato. Vbi valde no-*

tandum est, Reuelationes S. Brigittæ fuisse approbatas in Bulla Canonizationis eiusdem à Bonifacio Papa IX. ab Urbano VI. à Martino V. & nuper ab Urbano VIII. à Concilijs Constantiensi, & Basiliensi; à quamplurimis Theologis viris doctissimis, præcipuè verò à Ioanne Cardinali de Turrecremata iussu Concilij Basiliensis.

23. Decima tertia Propositio. B. Virgo nēuo quouis, & labe caruit tam originalis, quàm actualis peccati. Hanc habet Ioannes Rophensis S. R. E. Cardinalis Eminentissimus, & inuictissimus Martyr lib. contrà Lutherum art. 17. *Et primum id ambiguum nemini esse potest quantum ad Gloriosam Dei Genitricem, qua nāuo quouis, & labe caruit tam originalis, quàm actualis peccati.*

24. Decima quarta Propositio traditur à S. Thoma in 1. dist. 3. q. 44. ar. 3. ad 3. *Puritas intenditur per recessum à contrario, & ideo potest aliquid creatum inueniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, & nulla contagione peccati inquinatum sit; & talis fuit Puritas B. Virginis, qua à peccato originali, & actuali immunis fuit; fuit autem sub Deo, in quantum erat in ea potentia ad peccandum.*

25. Decima quinta Propositio. In B. Virgine incendium originale extinctum est; asseritur à Sancto, & antiquissimo Episcopo Cypriano orat. de Christi Natiuit. vbi per extensum exaggerans B. Virginis Puritatem, eamq; asserens cum alijs communicare natura, non culpa, à communibus iniurijs fuisse immunem, subdit dicens. *Spiritu sancto obumbrante incendium originale extinctum est.* Et quidem S. Cyprianus loqui de extinctione peccati originalis præseruatiua, seu de peccato originali, non quod infuit, sed quod infuisset, circumstantia locutionis ostendit, ibi enim S. Cyprianus ex instituto probat, eam fuisse immunē à communibus iniurijs, & à culpa communi, à qua nō fuisset immunis, si vel in vno instanti habuisset peccatum originale.

26. Decima sexta, est S. Bonauenturæ in opusc. meditationum Medit. serię secundæ ad Nonam; vbi habet

Maria mirabilem Conceptionem sine iniquatione

Maria mirabilem Educationem, in Templo Oblationem.

Si ergo per D. Bonauenturam Marię est mirabilis Conceptio sine iniquatione, ergo est sine peccato originali, quod esse Anima iniquationem, & contaminationem, nullus ambigit.

27. Decima septima est D. Anselmi lib. de Conceptione B. Marię Virginis cap. 3. Si igitur Hieremias, qui erat in Gentibus prophetaturus, in vulua est sanctificatus, & Præcursor Domini Ioannes Spiritu sancto in utero matris est repletus, quis dicere audeat totius sæculi Propitiatorium mox in sua Conceptionis exordio Spiritus sancti gratia illustratione fuisse destitutum? Et stante verò Scriptura, ubi Spiritus Domini, tibi libertas; à servitute igitur peccati libera fuit, qua olim Propitiatori aula, in qua, & ex qua personaliter homo fieret, Spiritus sancti præsentia, & operatione construebatur. B. igitur Virgo, quia aula fuit Christi Propitiatoris, libera fuit peccati mox in suę Conceptionis exordio, & consequenter in momento, seu in stanti suę Conceptionis fuit sine peccato.

28. Decima octava asseritur à B. Raymundo lib. Contemplat. B. Marię Virg. cap. 2. ad illa verba Cant. 4. *Tota pulchra es, &c. Tota pulchra es, id plusquam gloriosa Virgo Maria, tota pulchra es in anima per virtutum, & charismatum omnium perfectam pulchritudinem, tota pulchra es in tua Conceptione, ad hoc effecta, ut Templum esses Dei Altissimi*, sed Beatam Virginem esse totam pulchram in sua Conceptione, nihil aliud est, quàm excludere omnem turpitudinem peccati, præsertim originalis, quod sicuti est peccatorum, ita turpitudinum omnium radix, & origo, ergo.

29. Decima nona est S. Vincentij Ferrerij serm. 2. de Nativitate B. Virg. ubi ait; *Ideo fit festum de eius Conceptione, quia facta est Lux, id est Sanctificatio in ea, & statim Angeli in celo fecerunt festum Conceptionis*, sed festum non est, nisi de sanctitate, ex D. Thom. 3. par. q. 27. art. 1. ergo cum Angeli in Cælo fecerint festum Conceptionis B. Virginis, hæc proculdubio

bio fuit Sancta, & immunis à peccato originali.

30. Vigesima Propositio. Sola non in peccatis concepta est B. Virgo. Hanc docuit antiquissimus S. Ildorus Archiepiscopus Thessalonicensis in suo Mariali orat. 2. de Ingressu Immaculatissime in Sancta Sanctorum. *Decebat etiam illius congressum, qui concipienda Virginis causa fuit, primordiale, & antecedentem causam non esse aliam, quam Dei congressum, ut qua fieri posset sola purissima propheticum illud cui tunc posset, in iniquitatibus conceptus sum, possetq. de se ipsa asseruare, solam non in peccatis concepit me mater mea.*

31. Vigesima prima. De peccatoribus nata est, licet sine peccato concepta. Legitur in Revelationibus S. Brigittę lib. 5. cap. 4. *De Radice Ade processit, & de peccatoribus nata est, licet sine peccato concepta, ut Filius Dei nasceretur sine peccato.*

32. Vigesima secunda est S. Anselmi libr. de Concept. B. Marię Virg. cap. 8. *Et certè ut ad hanc excellentiam peruenires, in utero matris tuę Purissimę oriebaris, sed B. Virginē oriri Purissimam in utero Matris suę, est eam oriri, & concipi sine peccato originali. quod est originalis impuritas, ergo B. Virgo concepta est sine peccato originali.*

33. Vigesima tertia ponitur à S. Vincentio Ferrerio ser. 2. de Natiuit. B. Virginis ad illa verba, *Fiat Lux. Ne credas, quòd fuerit sicut in nobis, qui in peccatis concipimur sed statim ac anima fuit creata, fuit sanctificata; sed animam B. Virginis fuisse statim creatam, statim sanctificatam, importat, nullum habuisse peccatum; neq. enim sanctificatio supponit peccatum, aliàs non verè diceretur in Apoc. c. 22. Qui sanctus est, sanctificetur adhuc, ergo B. Virgo in sui Creatione, & Conceptione fuit Sancta, & sine peccato originali.*

34. Vigesima quarta est S. Maximi serm. de Assumpt. vbi habet, *Ex radice vitiosa sine vitio prodijt Virga, que intelligitur B. Virgo Maria, attestante Isaia, qui dicit, Exijt Virga ex Iesse; sed B. Virginem prodijisse sine vitio, est prodijisse sine peccato originali, quod esse nature vitium, docuit S. Au-*

Aug. de Angelis.

B

gu.

gulinus lib. 3. contra Iulianum cap. 19. ergo B. Virgo concepta est sine peccato originali.

35. Vigesimaquinta. Proprietas Marianæ Conceptionis est, esse sine Corruptione. Ponitur à B. Alberto Magno in Biblia B. Mariæ Virginis, cui ille accomodat, & applicat librum Ecclesiasticis, ubi ait. *Ipsa etiam est Stella vni Solis sine corruptione regenerata, & hoc exprimitur sua Conceptionis Proprietas*; Proprietas ergo Marianæ Conceptionis est, regenerari sine corruptione, sed nomine regenerationis venit infusio gratiæ Sanctificantis, vt Schola docet, & nomine corruptionis peccatum originale intelligitur: ab eo enim dicitur natura humana corrupta, vnde D. Augustinus lib. 6. contra Iulianum cap. 10. vocat Adæ originale peccatum præuicationis corruptionem, ergo Proprietas Marianæ Conceptionis est, esse sine originali; & quia Proprietas omni temporis instanti competit subiecto, cuius est proprietas, carentia peccati originalis semper, & omni temporis instanti cõuenit Marianæ Conceptioni.

36. Vigesima sexta. B. Virgo nunquam peccauit. Est S. Vincentij Ferrerij serm. 1. de natiuit. B. Virg. ubi ait. *Quæda Virgo fuit sanctificata, nullus hominum sciuit, sed Angeli sciuerunt; O quale gaudium fecerunt; ratio est, quia dixit Christus in Euangelio, Gaudium est in celo super uno peccatore, ergo quanto magis super Virgine Maria, quæ nunquam peccauit?* Loquitur hic S. Vincentius de natiuitate B. Virginis, & dicit eam nunquam peccasse, ergo intelligit nunquam peccasse originaliter, nam aqualis peccati non erat capax, ergo B. Virgo in nullo instanti habuit peccatum originale in sui Conceptione, in qua solet originale peccatum contrahi.

37. Vigesima septima. B. Virgo fuit excepta à lege peccati, quando est à Deo condita. Afferitur à B. Laurentio Iustiniano in lib. de Casto Connubio Verbi, & Animæ cap. 7. ubi habet. *Quotquot enim ex ipsa nati sunt propagine, excepto duntaxat mediatore Dei, & Hominum Homini Christo*

Iesu, & ipsius Matre, sub hac lege peccati sunt conditi; ergo B. Virgo non est condita sub lege peccati, sed est exceptuata ab illa. à qua etiam est exceptuatus Christus Dominus, sed per legem peccati venit peccatum originale, vt est inconfesso, ergo B. Virgo non contraxit originale in sui Conceptione.

38. Vigesima octaua est S. Bonauentura ser. 2. de B. semper Virgine Maria, vbi ait. *Omnes sanctificatos in ventre praesensit, quia nulli vnquam peccato obnoxia fuit. sed nulli peccato, & nunquam fuisse obnoxiam, importat in nullo instanti suae vitae contraxisse, aut habuisse originale, aut aliud quodcumq. peccatum, ergo B. Virgo est concepta sine peccato originali.*

39. Vigesima nona. B. Virgo fuit miraculosè concepta, ita vt à nullo illustrium vincatur. Est B. Alberti Magni in laud. B. Mariae cap. 165. sed B. Virginem fuisse miraculosè conceptam, & à nullo illustrium vinci, est eam fuisse conceptam sine peccato originali, in quo concepti sunt Hieremias, & S. Ioannes Baptista, de quorum miraculosa Conceptione, itaquam de Conceptione minus illustrium loquitur Magnus Albertus ibi, ergo Beata Virgo fuit concepta sine peccato originali.

40. Trigesima est S. Anselmi libr. de Concept. B. Mariae Virginis cap. 9. vbi ait. *Quam sibi Matrem elegit ad mundo subueniendum, ipsa omnium saluandorum ineffabilis Dei misericordia dicere morte peccati, qua diaboli inuidia intravit in orbem terrarum, in suo Conceptu praeauari, animus ruit, intentio abhorret, lingua fateri non audet. Sed B. Virginem non praeauari morte peccati, quod intravit diaboli inuidia, importat, non fuisse infectam peccato originali in puncto, seu instanti suae Conceptionis, quia peccatum originale intravit diaboli inuidia in orbem terrarum, ergo B. Virgo est concepta sine peccato originali.*

41. Trigesima quinta est S. Ioannis Damasceni orat. 1. de Dormitione Deiparae, vbi cum sibi obiecisset illud Ecclesiae.

Aug. de Angelis.

B 2

sia.

fastici, *Ante mortem neminem beatum dicat, ait. Abs te non à morte, sed ab ipsa Conceptione dictum est fore, ut Te Beatare dicerent omnes generationes; quocirca non mors Te Beatam reddidit, sed ipsa mortem exornasti. sed B. Virginē esse Beatam ab ipsa sua Conceptione, dicit, & importat, in sui Conceptione caruisse peccato originali, quod est impossibile, cum beatitudine, ut patet, ergo B. Virgo in sui Conceptione fuit expers originalis, aliàs non fuisset beata, nec potuisset dici beata.*

42. Trigesima secunda asseritur à S. Isidoro Archiepiscopo Hyspalensi in missa de natiuit. ubi ait. *Qui Matrem seruauit à corruptela contagio. sinum cordis vsq. stri mundet à delicto,* sed Deum seruasse B. Virginem matrem suam à corruptelæ contagio, est seruasse à peccato originali, quod esse contagium apertè patet ex D. Augustino libr. 3. cōtra Iulianum cap. 19. *Vides contagium transisse peccati de viro in faminam,* ergo B. Virgo seruata, seu præseruata est à peccato originali.

43. Trigesima tertia asseritur à S. Dionysio Alexandrij. no epistola illa sua luculentissima ad Paulum Samosatenum. *Filius Dei matrem incorruptam à pedibus vsq. ad caput benedictam seruauit;* sed B. Virginem fuisse seruata incorruptam, & benedictam à pedibus vsq. ad caput, importat seruata esse immunem à corruptione, & maledictione, quæ derivat à peccato originali; & quidem à pedibus vsq. ad caput, idem est, ac dicere à principio vsq. ad finem vitæ, ergo in sua Conceptione, quæ est principium vitæ, B. Virgo immunis fuit ab originali.

44. Trigesima quarta asseritur à S. Ioanne Damasceno orat. 1. de natiuit. *In fabricanda Virgini Gratia naturam prouenit;* sed Gratiā prouenisse naturam in Virgine fabricanda, seu concipienda, est in ea fuisse Gratiā in instanti sue Cōceptionis, antequam posset aduenire peccatum, quod hic per naturam intelligit S. Ioannes Damascenus, ut etiam ad illud Pauli, *Puimus & nos aliquando natura filij ira,* ad Ephe-

hos 2. D. Augustinus per naturam peccatum originale intelligit, ait enim lib. 2. Hypognofticon. *Omnis naturaliter nascens natura filius iræ rectè dicitur, quia natura est Protoplasti, quæ prior in illo propter delictum iram Iudicis Dei in se suscepit, ergo B. Virgo in sui Conceptione à Gratia præuenta est, & per consequens immunis fuit ab originali, quod est cum gratia incompatible.*

45. Trigesima quinta affertur à S. Vincentio Ferrerio serm. 1. de natiuit. B. Virginis ad illa verba Psalmi. *Adiuuabit eam Deus mane dilucidò, vbi ait. Inuenio sex horas, in quibus Deus sanctificauit creaturas; hora completorij, hora vespèrarum, tertia hora meridiei, quarta hora tertiarum, quinta hora prima, quæ est ortus Solis, & in Aurora. Hora prima, seu ortu Solis sanctificati sunt Ioannes, & Hieremias. B. Virgo sanctificata fuit in Aurora, quia non expectauit Deus nouum mensem, sed in eadem die, in eadem hora, quæ creauit, sanctificauit B. Virginem, ergo in nullo inflàti fuit B. Virgo cum peccato sine sanctificante gratia.*

40. Trigesima sexta est S. Antonij de Padua ser. fer. 1. V. Dominicæ Passionis ad illa verba Euangelij. *Cui autem minus dimittitur, minus diligit, ait. Aduertendum, quod hoc de illi Saluatoris solum tenet de illis, qui ab huiusmodi debito fuerunt præseruati, sicut illi, qui fuerunt sanctificati in utero, de quorum numero est B. Virgo; ergo B. Virgo fuit præseruata, & sanctificata in utero, ergo seruata à peccato originali, quod nomine debiti venit hic, nam Ecclesia in hymno, Exultet; peccatum originale appellat debitum, canit enim ibi, Ad debitum solutus, id est, delens peccatum originale.*

47. Trigesima septima est S. Fulberti Carnotensis in sermone de Beata Maria, ubi loquens de Beata Virgine à Spiritu sancto singulari munere repleta, dum concipiebatur, ait. *Nunquid absuisse credendus est spiritus sanctus ab ista eximia puella, quam sua abumbrare disponebat virtute? si ergo Spiritus sanctus non absuit à B. Virgine, dum conciperetur, ergo in sui Conceptione libera fuit à pecca-*

eo originali; nam vbi Spiritus Domini, ibi libertas à seruitute peccati.

48. Trigesima octaua. Aseritur à S. Ioannē Damascenoorat. 1. de Dormit. Deiparæ. *Spiritus sancti vis sanctificans B. Virginem prarigauit*, sed vim sanctificantem Spiritus sancti B. Virginem prarigasse, est præseruasse à peccato originali, quod quia solet contrahi, dum anima corpori vnitur, & infunditur, conficitur, ut in instanti Conceptionis B. Virgo fuerit à peccato originali præseruata.

49. Trigesimanona est S. Sophronij, quem adducit Sanctus Fulgentius Episcopus Ruspenfis in sermon. de duplici Christi natiuit. *B. Virgo idcirco dicitur immaculata, quia in nullo corrupta*, sed B. Virginem in nullo fuisse corruptam, importat, nullum habuisse peccatum, præsertim originale, à quo omnis corruptio, à quo natura humana dicitur corrupta, ergo B. Virgo non contraxit originale, aliàs non verificaretur, quod in nullo fuerit corrupta.

50. Quadragesima est S. Antonini Archiepiscopi Florentini tom. 4. c. 1. §. 1. ad illa verba, Hortus conclusus, fons signatus. *Hortus fuit B. Virgo, in quo fuerunt flores Sanctorum desideriorum, & omnium odoramenta virtutum; Conclusus dicitur, quia nullo doli aditu à diabolo ingredi potuit.* sed nullo doli aditu diabolus potuisse in B. Virginem ingredi, non solum importat, non contraxisse, sed nec potuisse contrahere peccatum originale, quod certum est, diaboli inuidia, & dolo intrasse in orbem terrarum, humanum Genus infecisse, ergo B. Virgo immunis fuit à peccato originali.

51. Quadragesima prima est S. Sabbæ in Menzæ Græcorum die 3. Ian. ode 3. *Nemo, ut Tu Domina. inculpatus es, aquæ, nec prater Te intaminatus quisquam, ò nauo nulli subiecta*; At neminem fuisse ita inculpatum, & intaminatum, ut fuit B. Virgo, importat in sua Conceptione caruisse originali: hoc est illi singulare, illiq; soli conuenit, præterea nemini, ergo in sui Conceptione fuit immunis ab originali; maxime quia dicitur nulli nequo subiecta, si enim originale

con-

contraxisset, quomodo verificatur, nulli neuo esse subiecta; ergo B. Virgo in sui Conceptione fuit absq; neuo, & macula peccati originalis.

52. Quadragesima secunda est S. Io. Damasceni in Menceis Græcorum die 22. Ianuarij. *Salus Passercule nitidissime absq; ulla naui vel umbra*, sed B. Virginem esse nitidissimam, & esse non solum absq; neuo, vt S. Abbas mox supra dixerat, sed etiam absq; umbra neui, importat B. Virginem, nec vmbra quidem habuisse originalis, cum eam obumbraturus esset Spiritus sanctus, ergo.

53. Quadragesima tertia est S. Ioseph Confessoris in iisdem Menceis die 2. Ian. ode 5. *Salus de cadētis mundi erectrix, nulli vnquam culpa subiecta*; sed nunquam fuisse, & nulli culpæ subiectam B. Virginem, importat, nullo vnquam peccato, & nullo temporis momento fuisse subiectam, ergo nō fuit subiecta peccato originali in instanti suæ Conceptionis, aliās non verificaretur, quod nunquam, quod nulli culpæ fuisset subiecta.

54. Quadragesima quarta est Sancti Vincentij Ferrerij serm. 2. de natiuit. *Lux dicitur illa benedicta generatio Maria, quia sine tenebra culpa facta est*, sed B. Virginem fuisse generatam sine tenebræ culpa, nihil aliud formaliter est, quā esse conceptam sine peccato originali, quod venire nomine tenebrarum docet S. August. lib. 3. contra Iulianum ad illa verba Apostoli 1. ad Coloss. *Qui eruit nos de potestate tenebrarum, & transfudit in Regnum filij Dilectionis suæ*, ergo B. Virgo facta, seu cōcepta est sine peccato originali.

55. Quadragesima quinta est S. Antiochi hom. 21. *Nullo possibile est ad suā virtutis fastigium peruenire, nisi presidio iuuetur, & erga Deum Caritatis, & animi de se quā modestissimi sentientis iuxta testimonium Dei para omni laudē genere celeberrima, nulli obnoxia vitio*. sed B. Virginem nulli fuisse obnoxiam vitio, importat peccato originali non fuisse obnoxiam; nam nomine vitij peccatum originale venire do-

nis negatiuis vniversaliter distribuentibus denegatur. Beata Virgini omnis macula, omnis corruptio, omnia corruptela, labes, & nequitia omnis, ergo denegatur. à S. Theodoro peccatum originale, quod esse hominis labem, corruptionem, corruptelam, nequitiam, nullus ambigit. audibiles

59. Quinquagesima secunda est S. Vincentij Ferrerij serm. 1. de natiuitate Beate Virginis. *Quando corpus Beata Virginis fuit perfectè organizatum, & anima illi coniuncta per creationem, Altissimus sanctificauit tabernaculum suum.* Turn sic Anima S. Virginis est tabernaculum Altissimi ex communi sensu sanctorum Patrum, sed hoc sanctificauit Deus, quando fuit eius corpus organizatum, & anima illi coniuncta per creationem, seu Conceptionem, nomine enim Conceptionis hic non venit, nisi animæ infusio, seu vnio ad corpus perfectè organizatum, ergo in instanti Conceptionis B. Virgo fuit immunis à peccato originali.

60. Quinquagesima tertia est S. Bernardi serm. de natiuitate Beate Mariæ Virginis, cui titulus est de Aqua ducta ubi ait S. Bernardus, *Pura siquidem humanitas in Mariæ nomine puri ab omni contaminatione, sed & pura singularitate nature, sed esse puram ab omni contaminatione, esse puram in singularitate nature, importat, illam habere originalem puritatem, seu puritatem naturalem, quam suxit Beatissima Virgo simul cum natura in instanti suæ Conceptionis, ergo Beata Virgo in instanti suæ Conceptionis caruit impuritate originali, aliàs quomodo verificaretur, eam fuisse puram ab omni contaminatione, & fuisse puram in singularitate nature?* vtr ait S. Bernardus.

61. Quinquagesima quarta est B. Amedei Lâusanensis Episcopi hom. 7. de laudibus Beate Mariæ, loquens de gloriosa eius Assumpt. *Et natum in gloria præsolentem se videret, sicut expers totius corruptelæ, sic immunis ab omni proleptia de carnis habitaculo educta est, perenniter habitatura cum Christo;* sed non potest verificari, quòd Beata Virgo fuerit expers totius corruptelæ, si habuisset originalem corruptelam,

Aug. de Angelis.

C

lam,

lamiq; est omnium maxima, atq; præcipua, ergo Beata Virgo fuit experta corruptela originalis, ergo concepta est absq; peccato originali.

62. Quinquagesima quinta est S. Epiphaniij, serm. de laudibus Beatæ Mariæ Virginis *Iuuenca est, quæ iugum nunquam experta est, quæ genuit vitulum; id est Christum. Ovis est immaculata, quæ genuit Agnum Christum;* sed Beatam Virginem esse Iuencā, quæ nunquā experta sit iugū, significat Beatam Virginem nunquam contraxisse peccatum originale, quod esse iugum docet S. Aug. lib. 3. contra Iulianum cap. 6. ita intelligens illud Ecclesiastici 40. *Gravis iugum super filios Adæ a die exitus de ventre matris eorum usq; in diem sepulchri.*

63. Quinquagesima sexta asseritur à S. Thoma de Villanova Archiepiscopo Valentino serm. 1. de Assumpt. ubi ait. *Nihil unquam alicui Sanctorum speciali privilegio concessum est, quod non à principio vite cumulativè præfulgeat in Maria: Ecce Turris inexpugnabilis, quæ nunquam diabolo præstitit tributum, aut fidem; sed Beatam Virginem nunquā diabolo præstisse tributum, aut fidem, est in nullo temporis momento, aut brevissima morula suæ vitæ contraxisse originale;* quo sit homo tributarius diabolo, eiq; fidem præstat; ergo ex mente S. Thomæ de Villanova Beata Virgo vel in brevissima morula suæ Conceptionis non habuit originale.

64. Quinquagesima septima est. S. Fulgentij, Episcopi Ruspensis Oratio de Officiis Mariæ. ubi ait. *Nullum novis contagium Virginis conscientia.* sed nullum novisse contagium, est non contraxisse originale, quod contagium appellavit Sanctus Augustinus lib. 3. contra Iulianum, ergo Beata Virgo in sui Conceptione non contraxit originale.

65. Quinquagesima octava asseritur à Sancto Germano serm. de Præsent. ad illa verba, Gloriosa dicta sunt de te, ubi ait. *Maria est nulli prorsus culpa affinis & castissima.* Dispara, sed si contraxisset originale, non fuisset nulli prorsus

lus culpæ affinis, quia fuisset affinis culpæ originali, ergo B. Virgo fuit sine peccato originali.

66. Quinquagesima nona est S. Hieronymi ad illa verba Psal. 77. *Deduxisti illos in nubes dici*, ubi ait. *Nubes est Beata Virgo, quæ pulchre dicitur nubes dici, quia non fuit in tenebris, sed semper in luce*; sed Beatam Virginem nunquam fuisse in tenebris, dicit, non habuisse in vilo instanti peccatum originale, quod venire nomine tenebrarum docet S. Augustinus lib. 3. contra Iulianum, ita intelligens illa verba Apostoli ad Colof. 1. *Qui eruit nos de potestate tenebrarum*, ergo Beata Virgo nunquam, & in nullo vel breuissimo instanti habuit peccatum originale.

67. Sexagesima est S. Leonis Pape sermo de natiuitate Christi. Oportuit enim, ut primam Genitricis integritatem nascens incorruptio custodiret, & complacitum sibi claustrum pudoris, & sanctitatis hospitium diuina Spiritus virtus infusa seruaret; sed quod nascens incorruptio, quæ est Christus, seruauerit in B. Virgine primam integritatem, nihil aliud est, quam quod præseruauerit ab originali, per quod solet homo deperdere priuam integritatem, seu primam innoceptionem, ergo B. Virgo non contraxit in sui Conceptione peccatum originale.

68. Sexagesima prima est S. Petri Damiani S. R. E. Cardinalis, & Episcopi Hostiensis in sermo de Assumpta Beata Virgo maculas Adæ non admisit, sed non admisisse Adæ maculas, est formalissime non admisisse peccatum originale, quod est Adæ maculam, nemo est, qui queat inficiari, ergo B. Virgo non admisit peccatum originale.

69. Sexagesima secunda est S. Thomæ Aquinatis explicatione in Psalm. 14. *Sed in Christo, & Maria nulla omnino culpa fuit*, sed in Christo non fuit peccatum originale, ergo neq; in Maria.

70. Sexagesima tertia est B. Laurentij Iustiniani in Fasciculo Diuini Amoris cap. 7. *Nemo ab ipso mundi initio ad ipsam plenitudinem temporis, exstitit in eum dominatione*

belica, dantaxat mēdrato & *etiam Genitrix exempta*
 sed euadere iugum dominationis diabolicę, esse esse immu-
 nem a peccato originali; nam per originale peccatum ho-
 mines fuerunt sub iugo dominationis diaboli, ut ibi ex-
 plicat B. Laurentius, ergo Beata Virgo, & Christus fuerunt
 immunes a peccato originali, illa quidem per Christi salua-
 toris gratiam, hic verò per naturam, quia Dei filius.

71. Sexagesima quarta assertitur a Sancto Iudephonso
 lib. de Virg. & Pat. Beate Marię Virginis: *Gemitus & con-*
ruptio in partu seminatim nonnulla de delicto, & ex maledi-
ctione prima originis vniuēti; Maria autem in totum exstra-
 nea fuit a maledicto prima damnationis, sed fuisse Beatam
 Virginem extraneam a maledicto primę damnationis, est
 eam immunem fuisse a peccato originali, quod vel venit
 nomine maledicti, vel habet maledictum pro pœna sibi de-
 bita, & inseparabili, ergo Beata Virgo fuit immunis, & ex-
 tranea a peccato originali.

72. Sexagesima quinta. *Beata Virgo fuit sine V. omni-*
bz hominibz conuenienti. Assertitur a Beato Alberto Ma-
 gno in laudibus Beate Virginis cap. 59. sed Vx omnibus
 hominibus conueniens est peccatum originale, quod a Di-
 no Augustino libr. 3. contra Iulianum cap. 18. appellatur
 peccatum commune, ergo Beata Virgo fuit sine peccato
 originali.

73. Sexagesima sexta est S. Germani Patriarchę Con-
 stantinopolitani orat. in Pzsent. *Super intemeratam, & su-*
per immaculatam uirginem de parte Mariam descendit Spiritus
sanctus, sicut pluuia in vellus; sed esse immaculatam omni ex
 parte, denotat in nullā temporis parte fuisse cum maculā,
 vel aliquo peccato, ergo Beata Virgo in nullo instanti fuit
 cum peccato originali.

74. Sexagesima septima est S. Athanasij Episcopi Alexā-
 drini serm. de Sanctissima Deipara, ubi ait. *Dicamus cam-*
igitur iterum, atq; iterum semper, & undequaq; Beatissimam,
 sed Beatam Virginem dici semper, & undequaq; Beatissimā,
 est

est diel in nullo temporis instanti, & omni parte sue vite esse alienam à peccato originali, quod est impossibile, cum beatitudine, quæ in summo gradu, & omni ex parte, reperitur in Maria, ergo Beata Virgo in nullo instanti sue vite, & consequenter neq; in instanti Conceptionis sue habuit peccatum originale, sed semper fuit ab illo immunis.

75. Sexagesima octava asseritur à S. Hieronymo serm. de Assumpt. *Binè gratia plena, quia ceteris per partes præstatur, in Maria fuit totius gratiæ plenitudo, quæ est in Christo, quâvis aliter.* sed in Maria fuisse totius gratiæ plenitudinem, quæ est in Christo, est, eam fuisse immunem à peccato originali, à quo fuit & Christus immunis, quâvis diuerso modo, vt supra est explicatum, ergo Beata Virgo fuit immunis à peccato originali.

76. Sexagesima nona est Sancti Casimiri, Jagelloni in hymno de Beata Virgine. *Pulchra tota sine nota cuiuscumque macula.* sed Beatam Virginem fuisse pulchram totam, & sine nota cuiuscumque, & omnis maculæ, importat eam fuisse immunem à peccato originali, quod simpliciter, & per antonomasiam est, & appellatur macula, ergo Beata Virgo fuit expers maculæ originalis, aliàs non verificaretur, fuisse sine nota cuiuscumq; maculæ.

77. Septuagesima est Beati Alberti Magni serm. 15. de Annuntiatione Beatæ Mariæ Virginis, ubi ait. *Beata Virgo fuit mundissima ab omni labe vitiorum.* sed nomine vitij, vt supra probauimus ex Sancto Augustino lib. 3. contra Iulianum cap. 15. Tenit peccatum originale, ergo Beata Virgo fuit mundissima à labe peccati originalis.

78. Septuagesima prima est Sancti Ephrem Syri orat. de laudibus Mariæ. *Immaculata, intemerata, incorrupta, & prorsus pura ab omni sorde, & labe peccati alienissima Virgo Dei, & Sponsa Domina nostræ non fuisset Beata Virgo immaculata, intemerata, incorrupta, nisi caruisset originali, & actuali peccato, non fuisset alienissima ab omni sorde, & labe*

pec-

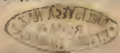
cati, si vel in momento habuisset nedum originale, sed aliud, quodcumq. vel leue peccatum, ergo Beata Virgo fuit expers, omnino originalis, & ab originali alienissima.

79. Septuagesima secunda est Sancti Ioannis Damasceni in Menxis Græcorum die 21. Ianuarij. *O semper, & ubiq. inculpatisima Numinis Mater.* si semper inculpatisima, ergo in nullo instanti cum culpa; si ubiq. ergo etiam in utero matris suæ Annæ sine culpa originali, ergo Beata Virgo concepta est sine peccato originali, quod vel in minima morula habere nefas fuit, aliàs non fuisset semper, & ubiq. inculpatisima.

80. Septuagesima tertia est Sancti Sabbæ in Menxis Græcorum die 11. Februarij. *Ode ad Propter Charismata, & Gratia dona, quæ Te ab omni nauo immunitatem fecerunt, nisi si digna fuisti tanti partus honore.* sed non esset facta immunis ab omni nauo, nisi fuisset præseruata à peccato originali, ergo

81. Septuagesima quarta est Sancti Ambrosij, qui in fine Psalm. 118. ad illa verba, *Quare seruum tuum, ait. Suscipe me non te Sarda, sed te Maria, ut incorrupta sis Virgo per gratiam ab omni integra labe peccati, sed non potest verificari, Beatam Virginem esse incorruptam, & ab omni labe peccati integram, nisi asseratur immunis à labe peccati originalis, ergo Beata Virgo est immunis à peccato originali, non nisi in puncto immaculata: suæ Conceptionis; Nam alijs instantibus esse immunem à peccato originali conuenit alijs Sanctis, quibus sine dubio eminentior est Maria, ergo.*

82. Septuagesima quinta est Sancti Ildephonsi Toletani Archiepiscopi lib. de Virg. & Partur. Beatæ Mariæ Virginis. *Nullas ascribans Beatissimæ Matri contumelias intulisse, non gemitus, non dolores, non arumnas, non ullas viscerum violationis, nec ullas dira tristitia corruptiones, quia hæc omnia in prima origine illata sunt vindicta, & retributionis iustissima prima prænarationis, à quibus omnibus Beata Virgo Maria quædam est libera à culpa, tantum sine dubio libera fuit à do-*

loribus, & pena. ergo iam Beata Virgo libera aſſeritur à culpa originali, & conſequenter à pena illi debita.

83. Septuageſima ſexta eſt Sãcti Sabbæ in Menſis Gregoriorum die 3. Ianuarij ode 9. *Tu è macularum omnium ſemper expert ligno vita ſimillima, non aliam nobis fructum germi- naſſi, quàm Chriſtum, qui omnibus ad vitam aperit aditum.* Aſſeritur Beata Virgo expert omnium macularum, ergo eſt expert peccati originalis, quod per antonomafiam dicitur macula.

84. Septuageſima ſeptima eſt Sãcti Thomæ de Villano- ua ſerm. 1. de Aſſumpt. vbi ait. *O quàm fortiſſima illa anima ſacraſtiſſima, quam nullis fraudibus, nullis impulſibus demon valuit expugnare; huius enim Caſtelli nunquam vel vnã pinnam demon potuit obtinere.* Atqui obtinuiffet vnã Pin- nam, ſi vel in vno inſtanti Conceptionis Marianæ peccato originali fuiſſet maculata Beata Virgo, Caſtello ibi à Sãcto Thoma meritò comparata, ergo Beata Virgo in inſtanti ſux immaculata Conceptionis non contraxit peccatum ori- ginalè.

85. Septuageſima oãtaua eſt Sãcti Fulberti Carnoten- ſis Episcopii in ſerm. de Beata Maria, ait ibi. *Hoc igitur in pri- mis adſtruo ſci eſt, quod anima ipſius, & caro, in qua elegit ſibi habitaculum Sapientia Dei Patri ab omni malitia, & im- munditia puriſſima fuit, teſtante Sapientia, quoniam in mala- nolam animam non intrabit Sapientia. ſed nomine malitiæ, & immunditiæ comprehenditur peccatum originale, quod eſt omnis immunditiæ, & malitiæ origo, & caput, ergo Beata Virgo fuit puriſſima per carentiam peccati originalis.*

86. Septuageſima nona eſt Sãcti Fulgentij ſerm. de lau- dibus Beatæ Mariæ Virginis ad illa verba, Ave Maria gratia plena, ſibi ait. *Cum dixit, Ave, Salutationem illi caeleſtem ex- hibuit, cum dixit plena, oſtendit ex integritate eſſe excluſam prima ſententia, & plenam benedictionis gratiam reſtitutam.* ſed eſſe excluſam à Beata Virgine iram primæ ſententiæ, im- portat, excluſum eſſe peccatum originale, quod venire no-

Aug. de Angelis.

mi-

inc. ita docet Sanctus Augustinus lib. 3. contra Iulianum ad illa verba Apostoli ad Ephesios 1. *Eraxas. natura filij ira.* ergo à Beata Virgine fuit exclusum originale. Atqui non est exclusum, quando est ab Angelo salutata, & in die Annuntiationis, aliàs esset nata in originali, neq. potest dici exclusum in die Natiuitatis, quia aliàs fuisset deterioris conditionis comparata cum ceteris in utero sanctificatis, ergo fuit exclusum præservatione in instanti suæ Conceptionis immaculatæ, ergo B. Virgo concepta est sine peccato originali.

87. Octuagesima est Sancti Bernardi sermone. 4. in vigilia Natiuitatis Domini ad illa verba, *Benedicta tu in mulieribus, vbi dicit. O Beata sola inter mulieres benedicta, & non maledicta, sola à generali maledicto libera, & à dolori parturientium aliena.* sed Beatam Virginem fuisse à generali maledicto liberam, importat, fuisse liberam vel à peccato originali, quod venit hic nomine maledicti, vel à poena propria peccati originalis, ergo Beata Virgo asseritur immunis à peccato originali, quia immunis à poena propria eius peccati, quæ est maledictum, seu maledictio.

88. Octuagesima prima est Sancti Isidori Archiepiscopi Thessalonicensis Orat. 1. de Natiuitate supra omnem omnium Puræ Dei Genitricis. *Sicut in ea nihil demonstratum est eorum, quæ apud homines illaudata sunt, ita vna, & Angelis sanctiorem, & communi infortunio superiorem esse dicebat.* sed Beatam Virginem fuisse superiorem, & non subiectam communi infortunio, dicit Beatam Virginem non fuisse subiectam peccato originali, quod commune peccatum appellat Sanctus Augustinus lib. 3. contra Iulianum cap. 18. & notum est, originale peccatum esse infortunium, & ruinam humani generis, ergo Beata Virgo in instanti suæ Conceptionis fuit immunis à peccato originali, quod incurrimus in instanti conceptionis.

89. Octuagesima secunda est Sancti Ioannis Damasceni Orat. 2. de Dormitione Deiparæ, vbi comparans Beatam Virginem terrestri Paradiso, ait. *Ad hunc Paradisum serpens adi-*

aditum non habuit. sed nomine serpentis venit hic diabolus, qui in forma, & specie serpentis olim in terrestri Paradiso primos Parentes decipiendo ad peccatum impulit, ergo si diabolus non habuit aditum ad beatam Virginem, non illam infecit veneno peccati originalis, per quod est aditus in animam, ergo & Virgo in sui Conceptione non contraxit originale.

90. *Octuagesima tertia est Sancti Petri Damiani homilia in Natiuit. Beatae Mariæ Virginis ad illud Ezechielis, Porta hæc semper erit clausa, ubi ait. Bene semper clausa, quia semper incorrupta. sed beatam Virginem fuisse semper incorruptam, importat semper fuisse immunem à corruptione, & consequenter à peccato originali, à quo tanquam à originaria corruptione dicitur natura humana corrupta, eorum Theologorum phrasi, & solutione, ergo Beata Virgo fuit immunis ab originali corruptione in instanti sue Conceptionis.*

91. *Octuagesima quarta est Sancti Iohannis Damasceni Orat. de Dormitione Beate Mariæ. Mors quidem peccatorum pessima, At de illa, in qua peccati stimulas extinguitur, quid tandem dicemus, nisi mortem ipsam ad præstantiorem vitam transiitum fuisse? ergo in Beata Virgine fuit extinctus stimulus mortis, sed stimulus mortis esse peccatum originale, est certum, & patet ex illo Genes. 3. In quocumque die comederis, morte morieris, ergo Beata virgo caruit stimulo mortis, seu peccato originali.*

92. *Octuagesima quinta est Beati Alberti Magni sermon. 38. in Natiuit. Beate Virginis ad illa verba, Orietur Stella ex Jacob. ubi ait. Quare Beata Virgo comparatur stellæ? In stellarum natura magna esse munditia Virgo demonstratur. Verè Beata Virgo munda fuit, fuit enim clarissimis omnipotentis Dei sincera emanatio, ipsa ab initio, & ante sæcula emanauit à Deo, quia ad hoc ut fieret Mater Dei, prædestinata fuit ab æterno, & ideo nihil inquinatum potuit intrare in illam, decuit enim, ut illa, quæ futuræ erat Mater Dei, sancta esset, & immaculata.*

Ang. de Angelis.

D

Al.

Alberto dicitur munda, ac non posset dici munda, si contraxisset originale in instanti suæ Conceptionis, quia infans, cuius vnus dici vita est super terram, non potest dici mundus ratione peccati originalis ex Clemente Alexand. lib. 3. Stromat. ex S. Ambros. in cap. 1. Lucæ, ex S. Aug. Augustino enar. in Psalm. 50. ergo Beata Virgo caruit peccato originali in instanti suæ Conceptionis. Secundo dicitur immaculata, ita vt nihil coinquinatum in illam intrauerit; at si intrasset in illam peccatum originale, non esset immaculata, neq; posset verificari, quod in illam nihil coinquinatum intrasset, ergo Beata Virgo omnino caruit peccato originali.

93. Oſtuagesima sexta est Sancti Antonini 4. tomo suæ Summæ cap. 5. §. 1. *Per hunc modum Beata Virgo dicitur Cinitas Dei, quia Deus semper possedit eam quiete, & sub perfecta obedientia;* sed Deum possedisse Beatam Virginem semper quiete, est non contraxisse originale peccatum, per quod anima non possidetur à Deo, sed à diabolo, vt docet Sanctus Augustinus lib. 3. contra Iulianum cap. 3. ergo Beata Virgo non contraxit peccatum originale.

94. Oſtuagesima septima est Sancti Germani Patriarchæ Constantinopolitani orac. in Presentat. Beatæ Mariæ, vbi ait. *Illis enim ascribitur Virgo ab omni penitus macula aliena, qui virtutibus, & secundum Deum pro vite instituto renouantur;* sed esse penitus alienam à macula Beatam Virginem, importat, in omni casu, & quolibet instanti caruisse macula sine ulla limitatione, & restrictione, quia dictio *penitus*, est præcisa, nullam limitationem admittens, vt in *Lambiguitate; C. de usufruct. Barbosa. dict. 249.* ergo Beata Virgo à labe originali fuit aliena etiam in casu, & instanti suæ Immaculatæ Conceptionis.

95. Oſtuagesima octaua est Sancti Theophanis in Memor. Græcorum die 23. Februarij ode 4. *Beata Virgo est à cunctis sordibus incontaminata, & super omnes inculpata; inculpatissima Domina;* ergo est incontaminata à sorde peccati.

cati originalis, aliàs non ab omni sorde, ergo neq; in instanti sue Conceptionis contraxit culpam originalem, aliàs non fuisset super omnes inculpatus, & sanctificatus in utero inculpatisima; has consequentias non negabunt, qui amant Dialecticam.

96. Quagesimanona est Sancti Thomæ Aquinatis lection. 4. ad cap. 3. epist. ad Galatas obiter explicans verba Ecclesiastis cap. 7. Virum de mille vnum reperi, *idest Christum, qui fuit sine omni peccato*, mulierem autem non inuenit. *Excipitur purissima, & omni laude dignissima Virgo Maria*, ergo Beata Virgo fuit sine omni peccato, quia non venit nomine mulieris non inuentæ sine omni peccato, ergo Beata Virgo fuit sine omni peccato, ergo fuit sine peccato originali, aliàs non fuisset sine omni peccato, aliàs non fuisset purissima, & omni laude dignissima, & exceptuata; verba D. Thomæ hisce oculis ipsemet vidi in Editione Parisiensi Anno Domini 1541. Typis Ambrosij Girault.

97. Nonagesima est Sancti Theodori Confessoris, qui cognominatus est Nouus orat. de natiuitate Beatæ Virginis. *Aus lignum imputribile, quæ ad peccandum prauæ corruptionis vermem non admisit*. sed nomine prauæ corruptionis venire peccatum originale, nullus ambigit, ergo Beata Virgo non admisit in se peccatum originale; & quia asseritur lignum imputribile, nullo vnquam tempore, aut instanti potest illi putrefactio, aut corruptio originalis conuenire.

98. Nonagesima prima est Sancti Aθανasij sermone de Sanctissima Deipara. *Quæ de causa factum est, ut Gratia plena appellata sit, ut potest quæ omni gratia abundas, idq; per supernum Spiritus sancti*; sed non potest verè dici Beata Virgo abundare omni gratia, nisi habeat gratiam præseruatam ab originali, ergo Beata Virgo præseruata est à peccato originali speciali Dei gratia, & priuilegio.

99. Nonagesima secunda est Sancti Ioseph Confessoris in Menes Græcorum die 2. Ianuarij ode 1. *Ex sterili progreditur peccati sterilitas, purissima omnino Regina*. Beata Virgo. *Aug. de Angelis.*

go non dicitur sterilis, sed sterilitas peccati; quod enim sterile est, potest aliqua ex parte esse secundum, sicut quod est album, potest aliqua ex parte esse nigrum, sed sterilitas non potest esse secunditas, sicuti albedo non potest esse nigredo; cum ergo Beata Virgo sit sterilitas peccati, nullum omnino admittere potest in se peccatum, ergo præservata est à peccato quocumq. maxime originali, quod est peccatorum secunditas; virtute enim originale cōtinget omnia peccata ex S. Tho. 1. 2. q. 81. ar. 2. ad 1.

100. Nonagesima tertia est Sancti Theodori Confessoris oratio de Nativitate Beatæ Virginis: *Terra est Beata Virgo, in qua peccati spina non orta est*, sed spina peccati idem est, ac effusus, & pœna peccati originalis, iuxta illud Genes 3. *Spinæ, & tribulos germinabit tibi*. ergo in Beata Virgine non fuit pœna originalis peccati, ergo neq. fuit peccatum; nam Divus Augustinus ex eo probat, in parvulis fuisse originale peccatum, quia in parvulis erat pœna, & sententia lara propter peccatum lib. 1. contra Julianum, cap. 1. ergo à contrario, ubi non est pœna, & sententia lara, propter peccatum, neq. debet esse originale peccatum; cum ergo in Beata Virgine non fuerit spina, quæ est pœna peccati originalis, neq. fuit originale peccatum.

101. Nonagesima quarta est Sancti Anselmi lib. de excellentia Beatæ Virginis cap. 3. ubi ait. *Nulli deniq. dubium est, castissimum corpus, & sanctissimam animam eius funditus fuisse ab omni macula peccati, ingi Angelorum, custodiam protētam, & potē aulam, quam suus, & omnium Creator Deus corporaliter inhabitaturus, & ex qua hominum in sua persona civitate ineffabili fuerat operatione suscepturus*. Atqui non potest verificari, animam Beatissimæ Virginis fuisse funditus ingi Angelorum custodia ab omni peccati labe protētam, nisi eam fecerimus immunem ab originali peccato, ergo anima Beatissimæ Virginis fuit immunis à peccato originali.

102. Nonagesima quinta est Sancti Ioseph Confessoris

de 5. *Inquinatus ego turpitudine cogitationum, & homo nibili factus ob frequentia in leges diuinas delicta. Te perquam suppliciter oro, qua sola maculam in te omnem ignoras, vt te moueat miserationis;* sed Beatam Virginem solam ignorare omnem maculam, est, solam ignorare maculam originalem in instanti suæ Conceptionis; nam nonnulli in natiuitate, vel paulò ante ignorarunt eam maculam, non in instanti conceptionis, vt Hieremias, & Sanctus Ioannes Baptista, ergo Beata Virgo in instanti Conceptionis suæ à macula originali præseruata est.

103. Nonagesimafexta est Beati Alberti Magni in suo Mariali de laudibus Beatæ Mariæ & Virginis cap. 378. *De puritate in summo fuit hac puritas Beatissimæ Virginis immediata post puritatem Christi;* sed puritas ex Sancto Thoma loco supracitato dicitur per recessum à contrario, idest à peccato originali, ergo si Beata Virgo post Christum habuit puritatem in summo, maximè recessit à peccato originali, ergo in instanti suæ Conceptionis præseruata fuit ab originali, aliàs non fuisset eius puritas summa post Christum, cum nonnulli alij recesserint ab originali paulò ante eorum natiuitatem.

104. Nonagesimaseptima est Sancti Theodori orat. de natiuitate Beatæ Virginis. *Aue illibata, omni reprehensione superior, ex qua Christus sincerus, & purus nequitia omnium reprehensionum purgator exiit.* sed Beatam Virginem esse illibatam, & omni reprehensione superiorem, importat, nullum habuisse peccatum nec à & uale, nec originale, à quo reprehensio deriuat in animam, quæ vel actuali, vel originali peccato infecta sit, ergo Beata Virgo præseruata fuit à peccato originali.

105. Nonagesimaoctaua est Sancti Anselmi lib. de Conceptione Beatæ Mariæ Virginis cap. 3. ubi agens de lite, & pugna, quæ est inter carnem, & spiritum orta ex peccato originali, ait. *Matrem, à qua talis lis tolleretur, mundam ab omni peccato esse decebat, aliter quo pacto illi summa puritati saluaretur.*

Aug. de Angelis.

D 3

ro

rocius tanta coniunctione uiuatur, ut indifferenter quæ sunt hominis, essent Dei, & quæ Dei, hominis essent. Beata igitur Virgo est munda ab omni peccato; ergo est munda ab originali, maxime cum ab ea dicatur lis esse ablata; quæ erat orta ex originali per S. Anselmum

106. Nonagesima nona est Sancti Augustini (serm. 20. ad Fratres de Eremito de natiuitate Domini, ubi ait. *Quia uerò à corruptione liberandum erat, quia remedium, id est redemptum redemptionis incorruptum esse debebat; propterea Maria mater electa est, & super omnes creaturas prælecta, omnibus gratijs sacundata, omni uirtute, & gratia in utero repleta, ut de mundissima matre mundissimus filius nasceretur. & sicut Filius in celo habuit Patrem immortalem, & æternum, sic in terra habet matrem omni corruptione carentem. Tantæ sic Beata Virgo fuit in ventre repleta omni gratia, ergo habuit gratiam præseruatiuam, aliis non omni gratia fuisset repleta. Beata Virgo caruit omni corruptione, ergo immunis fuit à peccato originali, quod est radix omnis corruptionis. Beata Virgo fuit mundissima mater mundissimi Filij, qui fuit immunis ab originali, ergo & ipsa Beata Virgo fuit immunis ab originali. Denique Beata Virgo fuit omnibus gratijs sacundata, & prælecta ante omnes creaturas, ergo illi non defuit gratia præseruatiua ab originali, per quam dei uerè potest prælecta ante omnes creaturas, ergo iam à Sanctissimo, & Doctissimo Augustino terq; quaterq. Beata Virgo Maria immunis à peccato originali prædicatur in breui clausula uerborum.*

107. Centesima propositio est Sancti Ambrosij in cap. 11. Maia, & in serm. de Gabonitis. ubi habet. *Aus Virga. in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpa fuit. hinc est Sanctus Petrus Damianus homil. de natiuitate Beate Mariæ Virginis. Per sinceritatem boni operis distorta nodositatis uisum non incurrit. & idem Sanctus Ambrosius lib. 1. de Virginib. Virga 11. d. Virgo, non curuatur, non inflectitur in terram, ut in se flos radicis ascendat. & quamuis ea uer-*

ba Sancti Ambrosij in nouissimis exemplaribus nō inueniā-
tur, in antiquissimis tamen omniñō leguntur, & ideō Sixtus
Quartus in Bulla Com præcellsa, approbando Officiū
Immaculatę Conceptionis compositum ā Leonardo de
Nogarolis, in quo ea verba leguntur, ea quoq. verba appro-
bavit; Clemens VII. approbando Officiū Immaculatę Cō-
ceptionis compositum ab Eminentissimo S. R. E. Cardinali
Quignones, eadem verba approbavit. Iterum Sixtus IV.
approbando Officiū ordinatum ā Bernardino de Bustis,
nihil minus approbavit, & tanquam D. Ambrosij ea verba
recognouit; inde fit, vt ea verba perindē se habeāt, ac si Sū-
mus Pontifex repetitis vicibus ea enunciaffet, quia omnia
nostra meritō facimus, quibus authoritatem nostrā imparti-
mur, *l. 1. §. sed neq. C. de vetere iure enunc.* Secundō, quia qui
confirmat, dat, *l. lege obuenire, ff. de verb. signific. et l. affe, ff. de
hæred. inst.*

108. Verba S. Ambrosij Philippus Tertius Indiarum,
Hyspaniarum Rex Pientissimus, de Sanctitate Immaculatę
Conceptionis optimē, & maximē meritis ā tergo Imaginis
Conceptionis Immaculatę sua manu scripsit, viuens deu-
otissimē coluit, moriturus Ioannę de Pernefte Ducissę de
Villahermosa legauit. Refert Laurentius de Aponte testis
oculatus in digress. ad cap. 1. Sapientię.

109. Plura alia celebriora, & valdē diffamata Sanctorū
Veterum Patrum, Augustini, Anselmi, & Bernardi præsertim
testimonia libens prætereo hic, quia illa iusto volumini de
eadem materia propediem in lucem publicam prodituro,
oportunitus referuo, sed ex allatis iam Pios Lector

110. Intelliget primō, esse omniñō luce vel ipsa clario-
ra testimonia tanta Sanctorum, qui vno corde credunt, vna
lingua fatentur ā generali humani Generis clade, ē durissi-
mę seruitutis iugo, ā mortis, necisq. faucibus ereptam fuisse
eam, quę concipere, & parere meruit vnigenitum ā Patre,
non enim, vt aiebat olim Augustinus in alia materia, schola-
sticos, auditoriales, aut nautas, tabernarios, ceteros, coquos,
la-

lanios, aut alios de plebeia sēce sellulariorum, aut de qualicumq; sacerdotum turba in istam causam vocavi, sed viros doctissimos, sanctissimos, quos Ratio, Eruditio, Dignitas, Sē-
 citasq; commendant: non adduxi promiscui vulgi rumores, sed amoto barbarum, & populorum strepitu, Sanctissimorum Patrum suffragiis Pia causa defensa est, de qua iam propitio Deo, populorum benē sapit etiam multitudo, in qua vsquequaq; plurimi, vbi possunt, quomodo possunt, sicut diuinitus adiuvantur, qua Festi celebratione, qua plausu, & acclamatione solemni, qua indicta generali supplicatione Vrbe tota, qua affabrē pictis vbiq; locorum emblematum trophæis, magnificentissimis sumptibus Pietatem erga Marianam Conceptionem prorsus Immaculatam, omnino sanctam promouent, protestantur. Et sanē si Episcopalis Synodus toto Orbe Christiano congregaretur, mirum, si tales possent illic facillē sedere tot, quia nec isti vno tempore fuerunt, sed fideles, & multi, excellentiores paucos dispensatores suos Deus per diuersas ætates, temporum, locorumq; distantias, sicut ei placet, atq; expedire indicat, ipse dispensat. Hos itaq; de alijs, atq; alijs temporibus, atq; rationibus ab Oriente, & Occidente congregatos adduxi non in locum, quo nauigare cogantur homines, sed in libellum, qui facillē nauigare possit ad homines. Talibus post Apostolos Sancta Ecclesia Plantatoribus, Rigatoribus, Pastoribus, Nutritoribus creuit, ideoq; Piam ab illis edocta sententiā de Conceptione Mariana prorsus Immaculata commendat.

113. Intelliget secundo, ideo à me Antiquos solummodo Patres adductos, qui multis sæculis antē ortam Controuersiam pronunciarunt, vt nemo possit dicere, perperam cuiq; vel aduersari, vel fauere potuisse; aut aliqua gratia, vel odio, vel fauore in vnā potius partem, quā in alteram inclinasse; quod enim in Ecclesia Catholica inuenerunt de Sancta, & Diuina Dei Genitrice, tenuerunt; quod didicerunt, docuerunt; quod à Patribus acceperunt, hoc nobis filijs tra-

diderunt; non enim eius sum opinionis, & sensus, ut solum in veteribus sapientiam reperi, aut veritatem inclusam esse in veterum solum libris existimem: nam optime in hanc rem monet Io. Caramuel in sua Theologia Fundam. fundamento 3. sicuti Socratibus, Platonibus, Aristotelibus fuisse acutiores, & oculatiores Thomas, Scotos, Molinas, Suarez, Valquios, cur non istis viuentes, aliquos antepone- re posset sinceritas, nisi obligaretur reuerentia, & cautela? ne dicatur excellentissimorum hominum inuidere cineri- bus, & solis cogitans adulari, semel concessio, fuisse Veteres nostri seculi hominibus equales, aut maiores ingenio, non ideo sequitur fuisse æquales, aut maiores doctrina; facile enim est inuentis addere, & ipsi perfregerunt glaciem, & summo labore scientias paulatim promouerunt: At nos hodie viris magnis succedimus, sumus conceptuum sele- ctissimorum hæredes, & dum omnes legimus, & audimus, & si essemus ingenio suppres, doctiores dici deberemus. Audi Clementem Papam Quintum, qui cum in Concilio Viennensi decursus Controversiam, an parvulis in Baptis- mo conferretur habitus, & virtutes infusa, ita loquitur. *Not attendentes ad generalem efficientiam moris Christi, quæ per Baptismum applicatur pariter omnibus baptizatis, opinio- nem secundam, quæ dicit tam parvulis, quam adultis conferri in Baptismo informantem gratiam, & virtutes, tanquam probabiliorem, & dicti Sanctorum, & moderniorum Theolo- gia magis consonam sacro approbante Concilio duximus eli- gendam.*

114 Quid? quando antiquorum Patrum consensus vna- nimis non est, vel eorum sensus obscurus? consulendi sunt quoque moderi Doctores, qui eos vel concordent, vel expli- cent, ne contingat, ut parvulis panem perentibus non sit, qui frangat eis, ut erudite notat in suo Propugnaculo Theo- logico art. V. num. 9. doctissimus Dominus meus Ludovicus Crespinus Episcopus, Nasentinus, Orator Extraordinarius ad Alex. VII. a Præclarissimo Rege nostro Philippo IV. pro Pia causa missus.

Au-
tente legere

119. Tertiò, quia in 3. dist. 34. q. vnic. loquitur conditionatè, & per particulam *si*, quando ponit hanc Conclusionem, videlicet, Beatam Virginem concurrisse actiue ad generationem Filij Dei. en verba. *Potest dici, quod si ad Matrem pertinet agere, sicut ad causam minus principalem, Maria verè fuit Mater, quia tota illa actio sibi competebat, quæ Matri debetur: & tamen pro comperto habet. Schola, certam, & indubitatam Scoti sententiam esse, Matrem, & in specie Beatam Virginem actiue concurrisse ad generationem Filij.*

120. Quartò, quia Parisijs adhuc hodie legimus in Scoti sepulchro de cantatum illud elogium:

Concepta est Virgo primi sine labe Parentis,

Hic tulit, hic barefipralia dura dedit.

Vbi dictio, *barefipralia*, non sumitur strictè pro damnata aliqua propositione, sed in laxiori significato pro opinione quacumq.

121. Quintò deniq. quia Ioanni Scoto ad bellum litterarium pro immaculata Conceptione proficiscentis, & illis verbis oranti,

Dignare me laudare te, Virgo sacrata,

Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Marmoream Beatæ Virginis statuam caput inclinasse, cervicem flexisse, & in hac figuræ forma Parisijs vsque hodie prospici in Templo Sanctæ Mariæ referunt Letzana in sua Apologia cap. 15. Ferchius in vita Scoti cap. 6. Miranda quæst. 22. fol. 527. Portel. in resp. moral. casu 32 n. 4. Moten. de purit. Virg. cap. 4. Pineda in Aduert. ad priuilegia Ioannis Regis. & quidem eo in conflictu Scotus agnomen Doctoris Subtilis pro vindicata à se sanctitate Immaculatæ Conceptionis gloriosissimè obtinuit.

